

Memo

Opdrachtgever: gemeente Smallingerland

projectnummer: 232.00.60.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie

Datum: 20-06-2017

Inleiding

Ten behoeve van voorgenomen ontwikkelingen is in 2013 ecologisch onderzoek uitgevoerd door Buro Bakker voor de nieuwbouw van de watersportaccomodatie (zie Bijlage 2). De terreinomstandigheden rondom het plangebied zijn niet of nauwelijks gewijzigd sinds 2013. De conclusies uit deze rapportage zijn grotendeels nog actueel.

In 2013 is echter getoetst aan de toen geldende Flora- en faunawet (Ffw). Per 1 januari 2017 is de Wnb in werking getreden. Deze vervangt onder andere de Ffw. Dit heeft tot gevolg gehad dat een aantal soorten, waaronder de vissoort kleine modderkruiper en plantensoort zwanenbloem niet langer beschermd zijn. Daarnaast zijn er diverse soorten (veelal van de rode lijst) nieuw beschermd. Ten aanzien van reptielen, amfibieën en grondgebonden zoogdieren zijn weinig tot geen veranderingen opgetreden.

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig plan te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan was om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied op 14 juni 2017 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 17° C en een zwakke wind. Waar van toepassing wordt verwezen naar de rapportage van Buro Bakker.

Plangebied

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden in hetzelfde bosje tussen de weg Gaasterdjip en wattergang de Drait.

- Deelgebied 1 betreft een locatie bij de haven. Hier is recent nieuwbouw geplaatst ten behoeve waarvan Buro Bakker in 2013 het ecologisch onderzoek heeft gedaan. Deze nieuwbouw wordt nu aan de westzijde uitgebreid. In de haven wordt een steiger geplaatst ten westen van het vlot. In 2013 werd nog uitgegaan van realisatie van een steiger aan de oostzijde van het vlot. Tevens wordt er een pad met hellingsbaan gerealiseerd richting de steiger.
- Deelgebied 2 betreft een parkeerplaats ten zuiden van de bebouwing, langs de toegangsweg. Het betreft een parkeerterrein met grastegels gelegen in het bosje. De parkeerplaats wordt

iets vergroot. Hiertoe wordt enige beplanting verwijderd. Voor de verharding wordt gebruik gemaakt van grastegels.

Figuur 7. Deelgebied 1 locatie steiger (links) en locatie nieuwbouw (rechts).

Figuur 8. Deelgebied 2 Parkeerplaats met grasstenen.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);

- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).
- Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

Inventarisatie

Op basis van het veldbezoek in combinatie met de bekende gegevens uit 2013 blijkt dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent. Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFD) via Quickscanhulp.nl (© NDFD - quickscanhulp.nl 08-06-2017 14:01:23) blijkt dat in de omgeving van het plangebied (0-1 kilometer) de laatste vijf jaar meerdere beschermde soorten zijn waargenomen. Het gaat vooral om amfibieën, zoogdieren en vogels.

De beplanting in deelgebied 1 bestaat ter hoogte van de geplande nieuwbouw uit grasvegetatie met vooral jonge exemplaren zwarte els en daarnaast enkele exemplaren berk, eenstijlige meidoorn en hazelaar. Tussen het gras groeien onder andere pitrus, gele lis, grote brandnetel en ridderzuring. Langs de oever is een rietkraag aanwezig. Op de locatie van de hellingsbaan is sprake van kortgehouden gras. Rondom de parkeerplaats in deelgebied 2 staan bomen als zwarte els, zomereik en schietwilg. Beschermde planten zijn, net als in 2013, niet aangetroffen en worden gezien de terreinomstandigheden en het vereiste biotoop ook niet verwacht.

De bomen in het plangebied beschikken niet over voor vleermuis geschikte ruimten (holtes of scheuren). De bebouwing is gezien de constructie en gebruikte materialen niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het plangebied kan wel een onderdeel vormen van het foerageergebied of vliegroute van in de omgeving verblijvende soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger die ook uit de gegevens naar voren komen (Quickscanhulp.nl). Boven het water kunnen soorten als watervleermuis en meervleermuis foerageren.

Nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaatsen zijn evenals in 2013 niet in het plangebied aanwezig. De nieuwbouw is voorzien van een raster onder de golfplaten waardoor vogels zoals huismus er niet kunnen broeden. In het bosje kunnen wel algemene vogels tot broeden komen zoals merel, winterkoning, vink en roodborst.

In het plangebied en de directe omgeving zijn verder enkele beschermde diersoorten zoals huis-spitsmuis, veldmuis, egel, bruine kikker en gewone pad te verwachten. Voor deze soorten geldt in de provincie Friesland bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling van de verbodsartikelen. Geschikt leefgebied voor beschermde niet-vrijgestelde soorten uit de soortgroepen grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden is niet aanwezig in het plangebied (zie ook de rapportage van Buro Bakker).

Toetsing

Ook na realisatie van de nieuwbouw en steiger blijft het plangebied onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. Bovendien is in de omgeving van het projectgebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen zijn niet aan de orde. Van belang hierbij is dat geen verlichting wordt aangebracht die uitstraalt over het water. Vleermuizen, en vooral watervleermuis en meervleermuis, zijn gevoelig voor verstoring door licht. In de regels van voorliggend bestemmingsplan is hiervoor een passende regeling getroffen.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele vrijgestelde beschermde soorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

Wet natuurbescherming

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid). Binnen de NNN (voorheen EHS) worden geen ontwikkelingen toegestaan die de wezenlijke waarden en kenmerken aantasten dan wel leiden tot significante vermindering van de opervlakte NNN of samenhang van deelgebieden van de NNN.

Natuur buiten NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied. In artikel 7.2. van de Verordening is de bescherming van 'Natuur buiten het NNN (voormalig EHS)' opgenomen. Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur, zoals aangegeven op de van Verordening Romte Fryslân 2014 deel uitmakende kaart Natuur, dient te voorzien in een passende bestemming met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van natuurwaarden (art. 7.2.1). In artikel 7.2.4. zijn voorwaarden opgenomen waarmee alsnog kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 7.2.1 en 7.2.2 voor een noodzakelijke ruimtelijk ingreep van openbaar belang.

- a. de natuurwaarden worden afgewogen ten opzichte van de ruimtelijke ingreep;
- b. schade aan natuurwaarden door mitigerende maatregelen zoveel wordt beperkt als fysiekruimtelijk en qua uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is;
- c. indien sprake is van een natuurgebied als bedoeld in artikel 7.2.1, resterende schade aan natuurwaarden zoveel wordt gecompenseerd als fysiekruimtelijk qua uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is;
- d. indien sprake is van een voor weidevogels geschikt gebied als bedoeld in artikel 7.2.2., verloren weidevogelarenaal wordt gecompenseerd waarbij de regels uit het provinciale Werkplan weidevogels in Fryslân worden toegepast en in de plantoelichting een verantwoording wordt opgenomen over de aard van de mitigerende en compenserende maatregelen en de wijze waarop wordt gecompenseerd.

Inventarisatie

Het dichtstbijzijnde beschermd natuurgebied in het kader van de Wnb betreft Natura 2000-gebied Alde Feanen op circa 4 km ten westen van het plangebied.

De watergang en haven (oude en nieuwe Drait) waarin de steiger wordt aangelegd, is aangewezen als NNN water (natte ecologische verbingszone). De locatie van nieuwbouw en de parkeerplaats liggen in gebied dat is aangewezen als Natuur buiten het NNN. In de directe omgeving ligt geen weidevogelleefgebied.

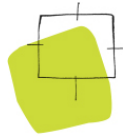
Het plangebied is gelegen in een gebied dat de Provincie Fryslân aangewezen heeft als 'Natuur buiten de EHS', weergegeven in navolgende figuur. Op basis van de Verordening Romte stelt de provincie dat op basis van de artikelen 7.2.1 en 7.2.4 onderdeel c van toepassing zijn en dat compensatie moet plaatsvinden.

Figuur 6. Uitsnede Natuurkaart Verordening Romte Fryslân 2014

Toetsing

Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het plangebied (ten opzichte van beschermde gebieden) en de aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Wnb op voorhand worden uitgesloten.

De Drait behoudt ook na realisatie van de steiger zijn functie als ecologische verbindingszone. Soorten als meervleermuis en watervleermuis kunnen het water blijven gebruiken als vliegrouete en foerageergebied. Er is evenmin sprake van significante vermindering van de oppervlakte NNN of samenhang van deelgebieden van het NNN.

De compensatiemaatregelen van dit plan, voortvloeiend uit artikel 7.2.4 van de Verordening Romte, bestaan uit het verwijderen van 10 trekkershutten en een sanitairgebouw uit de bestemming 'Groen' van het bestemmingsplan 'Kleine Kernen West'. De totale oppervlakte die hiermee wordt wegbestemd is 550 m². De oppervlakte van het nieuwe verenigingsgebouw valt hier ruimschoots binnen.

De uitbreiding van de bebouwing en de parkeerplaats zijn beide gesitueerd aan de rand van het bosje. Hierdoor blijft een aaneengesloten bosperceel intact en is ten opzichte van de mogelijkheden die het huidige bestemmingsplan sprake van minder impact op de aanwezige natuurwaarden.

Door middel van het terugnemen van de genoemde bouw mogelijkheden in de bestemming 'Groen' kan worden voldaan aan de Verordening Romte. De ontwikkelingen zijn gezien bovenstaande niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Met inachtneming van het broedseizoen van vogels is een ontheffing van de Wnb voor soorten of een vergunning op grond van de Wnb voor gebieden op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014.